

Nota Het archeologisch vooronderzoek aan
Heideveldstraat Paal (gemeente Beringe)

Liesbet Van den Bruel
Willem De Cuyper

Colofon

Nota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Heideveldstraat 10a (gemeente Beringen)

Initiatiefnemer	Matexi
Projectleiding:	Annelies De Raymaeker & Vanessa Vander Ginst
Leidinggevend archeoloog:	Liesbet Van den Briel
Auteurs:	Willem DeCuyper & Liesbet Van den Briel
7	Studiebureau Archeologie bv (tenzij anders vermeld)

\
toestemming van Studiebureau Archeologie bv mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bv
Bietenweg 20
3300 Tienen
www.studiebureauarcheologie.be
info@studiebureauarcheologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2021, Studiebureau Archeologie bv

Inhoudstafel

Inhoudstafel.....	1
Hoofdstuk 1:Samenvatting van het reeds uitgevoerd onderzoek.....	2
Hoofdstuk 2:Resultaten van het proefsleuvenonderzoek.....	6
2.1 <i>Het beschrijvende gedeelte</i>	6
2.1.1 De administratieve gegevens.....	6
2.1.2 De archeologische voorkennis.....	8
2.1.3 De onderzoeksopdracht en vraagstellingen.....	8
2.1.4 De vooropgestelde onderzoeksmethoden.....	9
2.1.5 De afwijkingen ten aanzien van de vooropgestelde onderzoeksstrategieën.....	11
2.1.6 Afwijkingen t.o.v. de Code van Goede Praktijk.....	11
2.2 <i>Assessment</i>	17
2.2.1 Landschappelijk ligging van het projectgebied.....	17
2.2.2 Beschrijving van de referentiebodemp profielen.....	21
2.2.3 De beschrijving met bodemsporen.....	24
2.2.4 Beschrijving van de vondsten.....	35
2.2.5 Natuurwetenschappelijke staalnames.....	35
2.3 <i>Datering en interpretatie van het onderzochte gebied</i>	36
2.4 <i>Impactbepaling van de geplande werken op het bodemarchief</i>	36
2.5 <i>Potentieel op kenniswinst</i>	36
2.6 <i>Beantwoording van de onderzoeksvragen</i>	36
2.7 <i>Conclusie en afweging vervolgonderzoek</i>	38
Hoofdstuk 3:Het programma van maatregelen.....	40
3.1 <i>De administratieve gegevens</i>	40
3.2 <i>Gemotiveerd advies</i>	42
3.3 <i>Programma van maatregelen voor een opgraving</i>	43
Bibliografie.....	44
Bijlagen	
Bijlage 1 Sporeninventaris	
Bijlage 2 Vondsteninventaris	
Bijlage 3 Fotoinventaris	
Bijlage 4 Profielinventaris	
Bijlage 5 Dagrapporten	
Bijlage 6 Plannenlijst	
" 7	
Bijlage 8 Allesporenplan	

Hoofdstuk: Samenvatting van reeds uitgevoerd onderzoek

Op 16 juli 2020 werd door Studiebureau Archeologie bv een archeologisch (1535) (12) zonder ingreep in de bodem (bureauonderzoek) ingediend naar aanleiding van geplande omgevingsvergunning voor een verkeering van gronden aan de Heideveldstraat te Beringen (Paal) in de provincie Limburg. Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek werd een programma van maatregelen opgemaakt voor de uitvoering van een uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem.

Het projectgebied bestaande uit percelen 1357E2, 1361X, 1357Y, 1361A2(deel), 1362D(deel), 1362I(deel), 1362X(deel), 1363N(deel), 1359R, 1359S(deel) genomen door een onbebouwd weideland en was begroeid met gras. In het centrum van het vergunningsgebied begroeid met bos. In het zuidoostelijke deel van het vergunningsgebied situeerde zich een loods die voorheen in gebruik was als kippenhok. Verspreid over het terrein bevonden zich enkele kleinere constructies (Fig. 1.2). In de nabijheid van deze constructies zou een waterput gelegen zijn.

Het terrein wordt opgedeeld in 16 loten voor open en halfopen bebouwing. In het centrale en noordoostelijke deel van het vergunningsgebied wordt een verharde toegangsweg aangelegd (Fig. 1.3). Centraal zal een groenzone met bufferbekken worden ingericht. Enkele van de huidige bomen dienen te worden bewaard ter hoogte van deze groenzone. Het behoort tot een familie die deelneemt in de aanleg van de infrastructuur van het project wat zij aan de ingeplande weg zullen bekomen. De initiatiefnemer van de verkeering zelf zal op dit lot dus geen werken uitvoeren.

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek werd duidelijk dat er archeologische waarden in de vorm van artefacten en sporensites uit alle mogelijke perioden vanaf de steentijd tot en met de Tweede Wereldoorlog kunnen voorkomen in de ondergrond van het volledige plangebied.

Het projectgebied situeert zich aan de noordelijke voet van een getuigde bodemkaart. Uit de bodemkaart blijkt dat er zich binnen de grenzen van het projectgebied OB bodems bevinden. Deze bodems zijn matig droge zandgronden met weinig duidelijke humus en/of ijzer B horizont die beschikken over een kleinsubstraat beginnend op geringe of matige diepte. De aanwezigheid van dergelijke bodems kan wijzen op een goede bewaring van een oud loopoppervlak en op een goede bewaring van archeologische sporensites. OB zijn niet gekarteerde bodems.

Aan de hand van het historische kaartmateriaal kan worden besloten dat het projectgebied slecht de loop van de 20ste eeuw werd bebouwd ter hoogte van de Heideveldstraat. Het vergunningsgebied is slechts sinds de tweede helft van de 19de eeuw bebouwd in het uiterste zuidoosten. Het grootste deel van het vergunningsgebied was/is onbebouwd en bebost. Voordien deden delen van het vergunningsgebied dienst als akker of weiland. Er zijn geen aanwijzingen van structurele bodemverstoringen binnen de grenzen van vergunningsgebied, met uitzondering van het gebouw in het uiterste zuidoosten.

Ondanks de afwezigheid van systematisch archeologisch onderzoek in de regio maar reeds geraadpleegde (cartografische) bronnen kan worden geconcludeerd dat het terrein beschikt over een hoog archeologisch potentieel voor de aanwezigheid van (pre)historische vindplaatsen. Het projectgebied is immers nooit intensief bebouwd en dus verstoort. Er zijn echter geen

¹ De Raymaecker & Claessens, 2020.

indicaties voor de aanwezigheid van (droge (oever)gronden langs vennen/beken) in het paleolandschap ter hoogte van het projectgebied. Het ontbreken van een dergelijke ecologisch strategisch interessante locatie resulteert in een eerder laag potentieel voor de aanwezigheid van (artefacten)vindplaatsen uit de steentijd (jagers). Er zijn tevens geen indicaties voor een begraven paleobodem.

Er zijn geen indicaties voor een structurele verstoring van de bodem waardoor een hoge archeologische verwachting bestaat voor het aantreffen van (pre)historische vindplaatsen uit mogelijke perioden vanaf de steentijd tot en met WOII. Er is eerder een lage archeologisch verwachting voor de aanwezigheid van artefactenvindplaatsen uit de steentijd omwille van de locatie (aan de noordelijke voet van een getuigenheuvel op relatief grote afstand van vorktoppen). opsporen van archeologische sporen/ of artefactensites werd gekozen voor een proefsleuvenonderzoek.

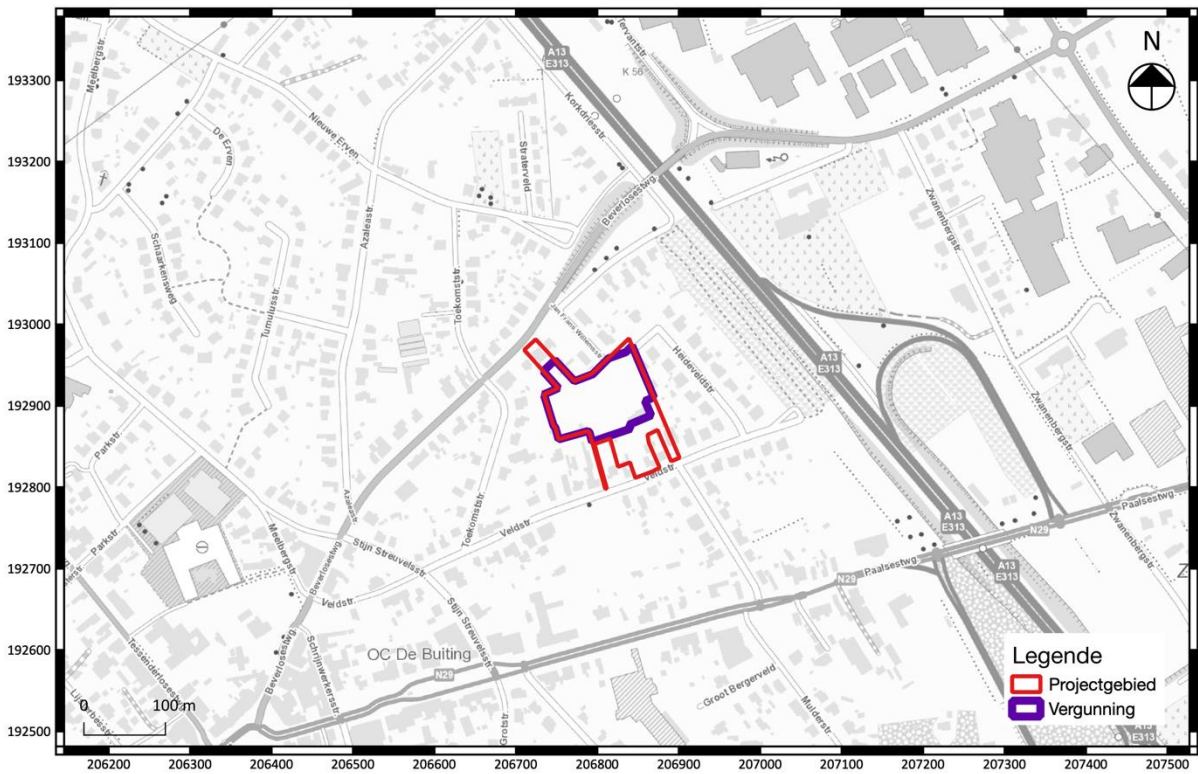

Fig. 1.1: Weergave van het project en vergunningsgebied, geprojecteerd op de topografische kaart

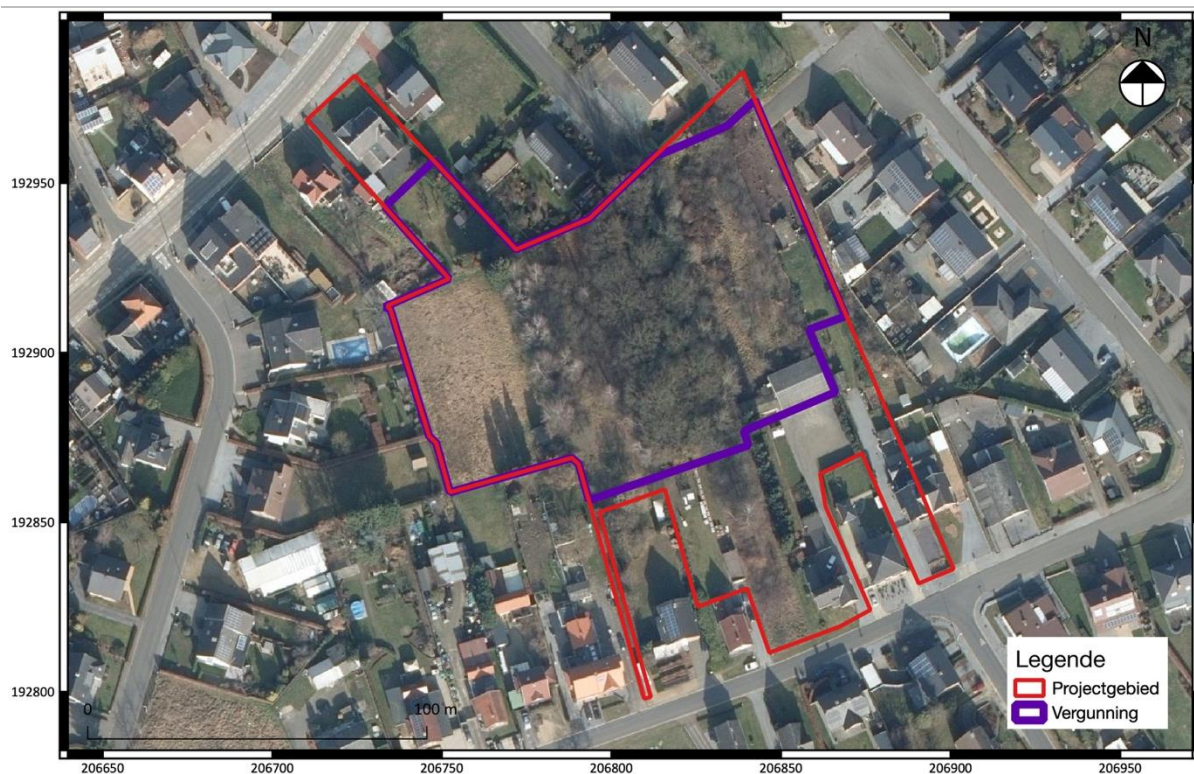

Fig. 1.2: Weergave van de recente luchtfoto met aanduiding van het projectgebied.

Fig. 1.3: Ontwerpplan van de nieuwe toestand (Bron: Geotec).

Hoofdstuk: Resultaten van het proefsleuvenonderzoek

2.1 Het beschrijvende gedeelte

2.1.1 De administratieve gegevens

Projectcode:	2021D153
Aanleiding:	De opgemaakte nota kadert in een geproefde omgevingsvergunning voor een verkaveling van gronden op een kadastrale oppervlakte van ca. 14726 enm een vergunningsgebied van 9948 ² . Daarmee valt de vergunningsaanvraag binnen de aanvragen waarbij de oppervlakte van de kadastrale percelen 3 ² 000 meer bedraagt en waarbij de bodemingreep 1 ² 000 meer bedraagt (Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 en de Code van de Praktijk).
Erkend archeoloog:	Liesbet Van den Bruel OE/ERK/Archeoloog/1500025 Studiebureau Archeologie bv OE/ERK/Archeoloog/0015/00002
Actoren:	Liesbet Van den Bruel (veldwerkleider) Dave Geerts (assistent archeoloog) Lawrence Dingens (assistent archeoloog)
Locatie:	Paal (Beringen), Heideveldstraat en Jan Frans Willemsstraat (2.1 en 2.3) Bounding boxpunt 1: x=206710, y=192798 punt 2: x=206900, y=192983 Beringen, Afd. 2, Sectie B, Perceel 1357E2, 1361X, 1357E2, 1361A2(deel), 1362D(deel), 1362I(deel), 1362X(deel), 1363N(deel), 1359R, 1359S(deel)
Periode uitvoering:	19 april 2021 - 25 mei 2021
Relevante termen	Proefsleuvenonderzoek, Limburgse Kempen, buitengebied, zandgronden
Bebouwde zones:	Aan de zuiden oostzijde van het vergunningsgebied bevinden zich enkele bodsew/koterijen (Fig. 32). Deze zijn bovengronds gesloopt. Aan de oostzijde van het terrein resteert hier een betonnen funderingsplaat.

² Thesaurus: <https://inventaris.onroerendergoed.be/thesaurus>

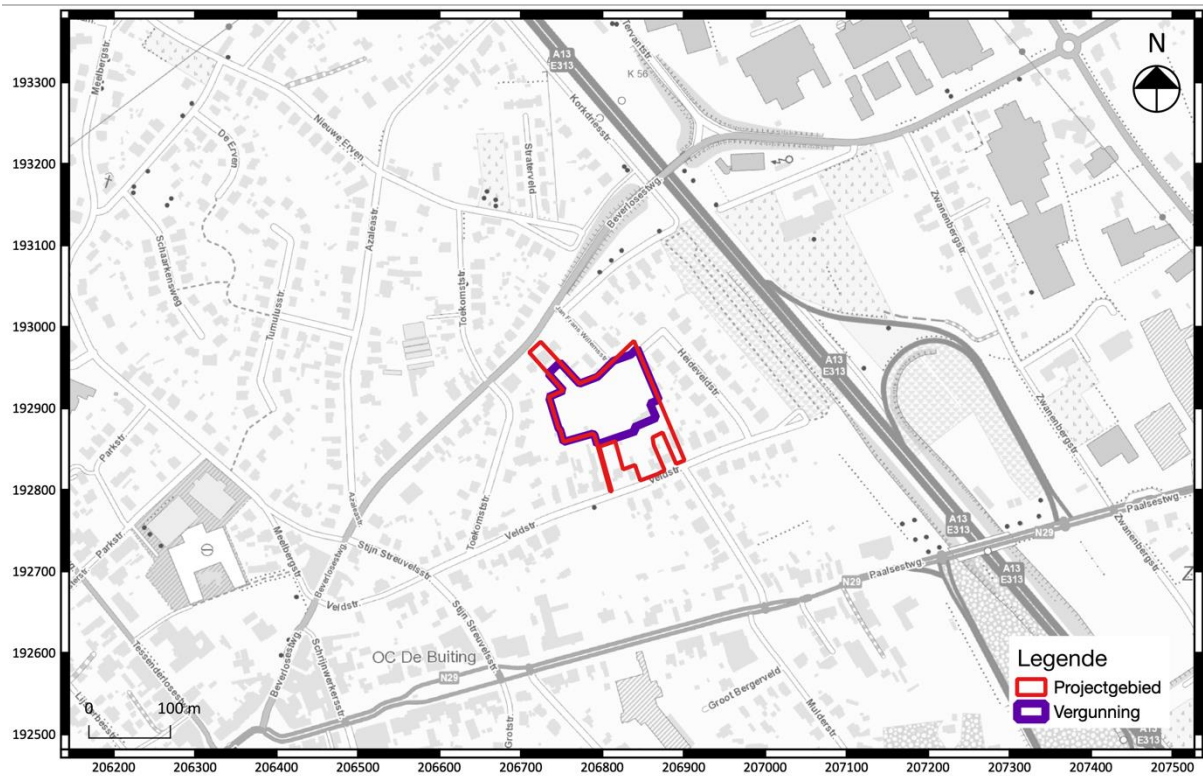

Fig. 2.1: Situering van het projectgebied en vergunningsgebied op de topografische kaart.

Fig. 22 †

3

³ <https://onderzoeksbalans.onroerendergoed.be/onderzoeksbalans/archeologie>

